

Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové
Hodnocení diplomové práce oponentkou práce

Jméno autorky: Veronika Sokolářová

Název práce: Srovnání výuky anglického jazyka na tradiční škole s výukou na waldorfské škole

Oponentka práce: Mgr. Daniela VRABCOVÁ, Ph.D. Katedra pedagogiky a psychologie PdF

Téma práce: velmi aktuální

Struktura a rozsah práce: Hlavní text diplomové práce je členěn na: úvod, teoretickou část, praktickou část a závěr. Teoretická část (s. 8 – 40, tj. kapitoly 2 - 4, členěné na podkapitoly 3.1 – 3.3.1) pokrývá cca 32 stran textu. Praktická část (s. 41 – 60), která představuje jedinou kapitolu 5 členěnou na podkapitoly 5.1 – 5.5, pokrývá cca 29 stran. Vzájemný podíl obou uvedených částí je v rovině kvantitativní de facto vyrovnán.

Z hlediska struktury a rozsahu hodnotím práci jako práci splňující v základní rovině požadavky kladené na diplomové práce. Současně se domnívám, že by si praktická část zasloužila členění na více kapitol, detailnější pozornost bych očekávala u specifikace metodologie pozorování a rozhovoru i specifikace vzorku (více viz níže) v rámci mapování vstupních proměnných srovnání.

Teoretická část: Text v teoretické části je zaměřen na klíčové pojmy z oblasti vymezené tématem práce. Autorka usiluje o systematický postup od přístupů a pojetí ke konkrétnějším didaktickým prostředkům. Bohužel autorka zůstává pouze v rovině obecné didaktiky; práci by prospěl oborově didaktický pohled s užitím zdrojů v oblasti výuky anglického jazyka. S vazbou i na záznam specifikace cílů v hospitačním archu i na příslib práce s RVP postrádám bližší pohled a intenzivnější využití konativních – afektivních cílů, v rámci analýzy a komparace výukových hodin s vazbou na užití metody. (Kognitivní jsou zastoupeny jen implicitně, hospitační archy pracují pouze s obecnou typologií: Výchovné – vzdělávací. Navíc u cílů vedených ve výchovných je evidentní, že by prospěla aplikace typologie kognitivní – afektivní - konativní v rámci cílů vzdělávacích.

Praktická část: Praktická část je zaměřena na zmapování využití vyučovacích metod, forem výuky, užívaných pomůcek při výuce, a také na výskyt/nevýskyt konverzace ve výuce anglického jazyka na vybraných školách. V rovině dotace hodin je sledován počet hodin/týden dle ročníků (6. - 9. ročník) a výskyt konverzace. Komparovány jsou dvě základní školy waldorfského typu s dalšími dvěma základními školami newaldorfského typu. Zjištění prezentovaná v praktické části jsou vyvozena na základě pozorování v 30 vyučovacích hodinách (17 na školách waldorfského typu, 13 newaldorfského typu). Jako další metoda je dle autorky užit rozhovor s vyučujícími. (viz deklarace uvedeného na str. 42); z práce však není jasná struktura rozhovoru, což považuji za nedostatek práce.

Za zajímavé, resp. perspektivní, považuji zjištění vyplývající z tabulky č. 2 a 3 (str. 43) – konkrétně skutečnost, že konverzace je nabízena jen v tradičněji koncipovaných školách. Toto zjištění však může mít několik možných vysvětlení a za zcela zásadní považuji pohled konkrétních škol – tento pohled však postrádám. V práci také postrádám ucelenější pohled na to, jak konkrétní školy využívají některé postupy – konkrétně považuji za nedostatečně konkretizovanou například práci s textem, práci s videem či nahrávkou, CLIL a také s jednotlivými formami výuky neb pouze pohled frekvenční bez časového rámce považuji za velmi zjednodušující. Praktické části by prospěla také specifikace těchto aspektů: a) v jakém období probíhalo šetření (v praktické části není explicitně vymezeno), b) specifikace vyučujících ve vzorku (min zejména: věk, délka praxe, vzdělání, účast v DVPP, genderové složení apod.), c) velikost tříd (jazykových skupin) ve vzorku; navíc za prospěšné považuji vždy sledovat alespoň v základní rovině i kritéria hodnocení, která vyučující ve vzorku užívali.

Pozitivně hodnotím úsilí autorky věnovat péči shrnutí u podkapitol 5.1 – 5.4, užití tabulek i grafů.

Stylistická úroveň práce: s dílčími rezervami splňuje požadavky kladené na diplomové práce

Jazyková úroveň práce: odpovídá

Formální stránka práce: splňuje základní požadavky kladené na diplomové práce

Použitá literatura a použité zdroje: s rezervami; s ohledem na téma bych očekávala větší využití zdrojů z oblasti oborově didaktiky výuky anglického jazyka. Ve zdrojích převládají zdroje s dobou vzniku do roku 2010; novější zdroje – vznik po roce 2011 v DP: pouze 7, z roku a 2016 a novější jen 2 zdroje.

Využitelnost pro teorii a praxi: střední

Cíl práce: splněn (díleční rezervy vyplývají z dalších částí posudku)

Úroveň práce: Diplomová práce splňuje základní požadavky na diplomové práce. Doporučuji k obhajobě. Autorka prokázala orientaci v základních pojmech a přístupech i základní schopnost nutnou k realizaci empirického šetření. Rezervy spatřuji v definování některých aspektů empirického šetření (viz výše vstupní proměnné, dále specifikace sběru včetně časového rámce). Některé rezervy patrné v práci jistě mohou vyplývat i ze skutečnosti, že se jedná o autorčinu prvotinu.

Výsledek antiplagiátorské kontroly: Práce byla vyhodnocena v Odevzdej.cz (celková podobnost 1%).

Autorku prosím, aby u obhajoby prezentovala a specifikovala:

- 1) teoretická východiska pro koncipování výzkumného šetření,
- 2) hlavní empirická zjištění.
- 3) Za velmi zajímavé bych považovala i zasazení empirických zjištění do kontextu vzdělávacích výsledků žáků, například s užitím didaktického testu komparujícího kompetenci žáků... prosím o vyjádření autorky k uvedenému námětu a k otázce: Zvažovala autorka tuto možnost? Z jakého důvodu nebyla využita, nebo z jakého důvodu o takové možnosti neuvažovala.
- 4) V jakém období probíhalo šetření – s ohledem na koronavirová omezení? Také prosím, je-li možné, o specifikaci vzorku vyučujících a složení tříd (jazykových skupin) ve vzorku.

V Hradci Králové 28. 12. 2020

Mgr. Daniela VRABCOVÁ, Ph.D., Oponentka práce